

Wout Kromhout, altijd op zoek naar nieuwigheden

Wil je in het kort vertellen wie je bent, hoe oud je bent en waar je werkzame leven uit bestond?

Ik ben Wout Kromhout, in 1946 geboren in Leiden in een gezin met vijf kinderen. Ik bleek de enige te zijn met interesse voor groen, als kind had ik al een moestuin. Mijn vader had een groentehandel (een ventwijk) en leverde groente aan de mensa van de universiteit.

Mijn voorouders woonden rondom Rijnsburg en zaten in de bloemen- en groentehandel. Mijn hele leven ben ik werkzaam geweest in de boomkwekerij. Eerst 15 jaar in Noord-Brabant, daarna ruim twee jaar in Ede als chef van de kwekerij van de plaatselijke sociale werkplaats en daarna 21 jaar in Leersum. Eerst bij Bomencentrum Nederland, dat startte vanuit Leersum, waar ik werkte op de afdelingen inkoop en logistiek. Vijf jaar later kwamen de deeltijdbanen bij Darthuizer en BSI. Toen de VUT en daarna het pensioen.

Wat voor opleiding op dendrologisch gebied heb je gehad?

Na de Lagere Tuinbouwschool in Rijnsburg heb ik de Middelbare Tuinbouwschool in Boskoop gevolgd, waar ik in april 1967 afstudeerde. Toen eerst 18 maanden in dienst bij Hare Majesteit (cavalerie, zware tanks in Oirschot), waarna ik niet koos voor de Boskoopse zelf (vroegere uitdrukking voor veengrond) maar voor het Brabantse zand. De eerste drie jaar was ik chef kwekerij bij Terrein- en Groenvoorziening (T & G) in Schijndel, daarna werkte

ik zes jaar bij boomkwekerij 'den Eikenhorst' in Esch bij Boxtel. Eerst als chef loods en kwekerij, later hield ik me bezig met in- en verkoop en logistiek. Toen nog zes jaar als in- en verkoper bij boomkwekerij Piet van der Meijden in Boxtel.

Waar komt de liefde voor de dendrologie vandaan?

Tijdens mijn leertijd in Rijnsburg werkte ik in mijn vrije uren op de vaste plantenkwekerij 'Die Leythe' in Leiderdorp. In die tijd (1958-1962) werd er zes dagen per week gewerkt, op zaterdag nog tot vier uur! Ik was van begin af aan verkocht aan de vaste planten. Die bloemenpracht, de geuren en het sortiment gaven me vanzelf het gevoel dat ik daar in wilde werken. De eigenaar, Leen van der Sijs, adviseerde mij om niet verder te gaan in de bollenstreek maar naar de RMTS in Boskoop te gaan. Voor dat advies ben ik hem nog steeds zeer dankbaar, dat was precies de plek waar ik vond wat ik wilde! Dat wil nog niet zeggen dat als je klaar bent op die school je meteen veel dendrologische kennis hebt. Het 'vak' leerde je er zeer grondig met wel een flinke dosis plantenkennis, maar dendroloog word je door passie, zelfstudie en stug volhouden.

Welke mensen hebben je geïnspireerd en zijn grote voorbeelden geweest?

De mensen die mij inspireerden waren de gebroeders de Greeff van 'den Eikenhorst', Jelena de Belder, dhr. S.G.A. Doorenbos, Frans Fon-

taine, dhr. L.K.J. Ilsink, Piet de Jong, Walter Grootendorst, Harry van de Laar, Theo Janson en de vele kundige leden van de NDV.

Voor welke planten heb je een speciale passie en hoe is dat gekomen?

Uit het bovenstaande blijkt dat vaste planten bij mij nog altijd een speciale plek hebben. Er bestaat al een enorm sortiment maar het breidt nog steeds uit. Daarnaast is meer de breedte van het sortiment bomen, heesters en coniferen mijn speciale passie. Een specifieke plant of boom heb ik niet maar *Juglans nigra* is één van mijn favorieten. De kennis van al die verschillende planten intrigeert mij mateloos. Ik beheer de Nederlandse Plantencollectie van de houtige *Spiraea* en ben momenteel bezig om de struikvormige *Lonicera* tot een NPC te laten uitgroeien. Dat gebeurt allemaal in Frankrijk in het arboretum van Ineke Vink en Koos Slob.

Hoe zag in grote lijnen je dendrologische 'carrière' er uit?

Ik zei al dat je niet zomaar dendroloog wordt, daar komt veel bij kijken en het kost veel tijd. Tijd in de zin van dat je er in moet groeien en dat duurt vele jaren. De beste leerschool om snel een groot aantal planten in alle stadia van het jaar te leren kennen is te gaan werken op een sortiments- en/of handelskwekerij waar je het allemaal tegenkomt en door je handen laat gaan. Vooral in de jaren dat ik als kwekerij- en loodschef werkte, heb ik heel veel planten leren kennen. Daarnaast is het lidmaatschap van de NDV van grote waarde, omdat je dan de gelegenheid hebt om de planten in allerlei leeftijdsstadia te leren kennen. Kwekerijplanten zijn altijd jong, in parken en tuinen kom je de oudjes tegen! Vanaf 1972 ben ik lid, heb weinig excursies overgeslagen en er zelf ook veel georganiseerd.

Juglans nigra (Zwarte walnoot) is één van Wout Kromhout's favorieten
Foto: Wout Kromhout

Hoe kijk je hierop terug? Heeft het je gegeven wat je graag wilde?

Ik ben nu al enkele jaren met pensioen maar dit vak en deze hobby laten je nooit los. Ik kijk dan ook terug op een interessant werkzaam leven waarin ik mijn hobby voortdurend als werk kon uitoefenen. Ook in bestuurlijke zin heb ik zowel bij de NDV als bij de KVBC mijn steentje bijgedragen.

Waar je als dendroloog erg blij mee moet zijn is dat planten (vrijwel) niet reizen. Om ze op hun oorspronkelijke groeiplaats te treffen, moet je zelf op reis en dat is nou precies wat ik graag doe! Mijn allermooiste momenten in de dendrologie heb ik ervaren op verre locaties zoals in het noorden van Turkije in de Pontische Alpen en de Kleine Kaukasus; het driestromengebied van Yunnan in West-China met Klaas Verboom en een groep Engelsen; het Soroksargebied in het noorden van

Zuid-Korea, Mount Jiri in het zuiden en het eiland Halla San na vier uur varen in de Japanse Zee, samen met Piet de Jong. Daarbij komen dan ook nog diverse dendrologische reizen in Centraal-Europa en Noord-Amerika. Er zijn in de loop der jaren veel dendrologische vriendschappen ontstaan die nog altijd voortduren. Planthunten is een intrigerende bezigheid die je niet meer loslaat. Het kunnen waarnemen waar een plant oorspronkelijk groeit en in welke samenstelling met andere planten of op welke hoogte en grondsoort zijn dingen die je alleen maar kunt ervaren als je ze gaat opzoeken in het wild. Daarnaast is het speurwerk in arboreta, plantencollecties of overal elders waar je je bevindt, vaak net zo spannend.

Wat is het vervelendste in je herinnering?

De beginjaren '80 waren erg moeilijk. Ik werkte in die tijd in Brabant en daar vielen als dominostenen niet alleen verschillende oude, gevestigde boomkwekerijen om, maar ook jong gestarte ondernemingen die te snel groeiden. 'Den Eikenhorst' ging een jaar na mijn vertrek failliet. Bij Piet van der Meijden stond er plotseling een overvalploeg van de Rabobank in het kantoor, wij mochten nergens meer aankomen. Die tijd was voor het personeel niet prettig.

Wout Kromhout in zijn tuin in Ede

Foto: Anneke Kromhout

Heb je een leuke anekdote te vertellen?

Op een reis door Oost-Europa bezocht ik de Botanische tuin en Arboretum van de Mendel Universiteit, afdeling Agriculture and Forestry in Brno, Tsjechië. Ik werd daar erg vriendelijk ontvangen met de gebruikelijke koffie met koekjes waarbij je dan altijd eerst op de hoogte werd gebracht van de ontstaansgeschiedenis van het arboretum. Met een beetje geluk duurde dat niet al te lang. Daarna werd je meestal direct doorgegeven aan de chef van het arboretum en daar had je veel meer aan. In dit geval was dat de oude curator die al jaren met pensioen was.

Het bleek dat het arboretum een enorme collectie *Cotoneaster* had en dat de oude baas daar veel van wist. Hij raakte er niet over uitgepraat. Maar wat ik nog nooit had meegemaakt: bij iedere plant stak hij enkele vruchten in zijn mond, kauwde er even op en spuugde ze dan met kracht uit. Gelijk daar achteraan zei hij welk soort het was en dat bleek helemaal te kloppen. Hij herkende het hele sortiment aan de specifieke smaak van de vruchten! Heb ik nooit door iemand na zien doen! Ik heb er wel enkele nieuwe *Cotoneaster* aan over gehouden.

Vind je het belangrijk om je kennis, ervaring en enthousiasme met anderen te delen?

Zowel bij mijn deeltijdbanen als researcher bij Darthuizer Boomkwekerijen in Leersum en als boomonderzoeker bij BSI-bomenservice in Baarn en als lid van de NDV en de KVBC heb ik er naar gestreefd om anderen deelgenoot te maken van mijn kennis.

De laatste uitgave van het *Darthuizer Vademecum* 5 heb ik geheel herschreven en aangevuld met veel nieuwe hoofdstukken. Ook de meeste foto's zijn van mijn hand. Diverse andere publicaties hebben het licht gezien en voor *Arbor Vitae* schrijf ik regelmatig stukjes over sortiment. Via die publicaties en ook tijdens lezingen met beelden in power point kan ik mijn liefde voor planten overdragen. Regelmatig komen er dendrologische of boomtechnische klusjes op mijn pad die ik graag ter hand neem.

Mijn lidmaatschap van de Hoofdkeuringscommissie van de KVBC stelt me in de gelegenheid om het nieuwe sortiment te beoordelen.

Als je opnieuw moest beginnen, zou je dan weer de keuze voor de dendrologie maken?

Als ik met de kennis van nu opnieuw zou moeten beginnen dan zou ik me meer richten op een functie in het dendrologische veld, zoals collectiebeheerder van een arboretum of een botanische tuin. Dat ligt me stukken beter dan een commerciële functie in de boomkwekerij.

In een ander geval zou ik me graag als boomkweker meer hebben willen richten op de kweek van bijzondere en zeldzame gewassen, gecombineerd met planthunting om zo ook aan nieuw materiaal te kunnen komen.

Heb je nog bijzonderheden die je wilt vertellen?

Ik zou graag een lans willen breken voor veel meer op plantenkennis gerichte uren op de opleiding Tuin- en Landschap, afdeling Beplantingen op de Hogeschool van Hall Larenstein in Velp en op de vakscholen in den lande die onze hoveniers en boomkwekers opleiden. Voor nascholing zou voor de vakleerkrachten meer tijd beschikbaar moeten zijn om hun kennis actueel te houden. We zitten in een neerwaartse spiraal waarin plantenkennis steeds zwakker wordt waardoor het sortiment snel verschaalt en onze tuinen steeds meer op elkaar gaan lijken. □